

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/9/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200256
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3013200256.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: U. N., bytom Q., Ul. Q. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Jánom Vaškom, advokátom advokátskej kancelárie so sídlom Prievidza, Podjavorinskej 3, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 3. januára 2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/94/2013-31 zo dňa 17. októbra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/94/2013-31 zo dňa 17. októbra 2013, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 3. januára 2013, č. XXX XXX XXXX 0, ktorým bola podľa § 65 ods.1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z. z. zamietnutá žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne a po oboznámení sa s administratívnym spisom odporkyne dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

Podľa krajského súdu z obsahu administratívneho spisu odporkyne bolo preukázané, že navrhovateľ žiadal Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku ku dňu 17. septembru 2012. Z osobného listu dôchodkového poistenia navrhovateľa bolo zrejmé, že celková započítaná doba zamestnania je ku dňu 17. septembru 2012, kedy navrhovateľ dovŕšil 55 rokov veku, započítané v I. AA pracovnej kategórii 5291 dní, t.j. 14 rokov a 181 dní (§ 21 ods. 1 písm. a/), získal v I. a v I. AA kategórii 5490 dní, t.j. 15 rokov a 15 dní.

Z dohody o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 6. mája 1992 bolo medzi Baňou Cigeľ, o.z., Prievidza a U. N. dojednaná dohoda o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 5. novembra 1978, ktorou bol prijatý do organizácie ako baník a miestom výkonu práce bola určená práca baníka. Tento dojednaný obsah

pracovnej zmluvy sa zmenil s účinnosťou odo dňa 8. mája 1992 tak, že druh práce bol určený robotník - kurič a miesto výkonu práce určené RS - Púšť. Táto zmena sa dohodla na dobu neurčitú. Ďalej bolo preukázané, že rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX dňa 26. marca 2001 bolo rozhodnuté tak, že navrhovateľovi sa zamietla žiadosť o priznanie invalidného dôchodku podľa § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 194/1994 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z. v súvislosti s úrazom, ale je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom poistení pre všeobecné ochorenie.

Krajský súd uviedol, že po vyhodnotení uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 3. januára 2013 je vecne správne a zákonné, preto ho potvrdil podľa § 250q ods. 2 OSP.

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom uviedol, že rozsudok považuje za nesprávny, lebo mu nebol priznaný starobný dôchodok vo veku 55 rokov, hoci pre priznanie starobného dôchodku v tomto veku spĺňam podmienky s poukazom na § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., § 21 ods. 1 písm. a/, b/ a § 12 ods. 3 písm. e/ zákona č. 100/1988 Zb., keď dosiahol vek 55 rokov, odpracoval v I. pracovnej kategórii a pracovnej kategórii I.AA spolu 15 rokov a 15 dní a z pracovnej kategórie I.AA bol preradený na následky pracovného úrazu, ktorý utrpel dňa 12. novembra 1991.

Navrhovateľ uviedol, že nevie prečo má časť odpracovaných dní v počte 199 vykázaných v I. pracovnej kategórii a nie v kategórii I.AA, keď u svojho bývalého zamestnávateľa Hornonitrianske bane, a.s., Prievidza po celý čas až do úrazu pracoval ako baník v podzemí. Uviedol, že je možné, že zo začiatku neboli vykazované doby samostatne v I. pracovnej kategórii a v kategórii I.AA, to by však mala viesť odporkyňa.

Podľa navrhovateľa je absolútne nesprávne a nezákonné tvrdenie odporkyne a súdu, že bol z práce baníka preradený na inú prácu pre občianske ochorenie, pretože, ako už uviedol, dňa 12. novembra 1991 utrpel ťažký pracovný úraz, pri ktorom došlo k úrazu krčnej chrbtice a len tento pracovný úraz bol príčinou jeho preradenia na inú prácu a nemôže mu byť na škodu, že nenapadol rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 26. marca 2001, ktorým mu bola zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok v súvislosti s pracovným úrazom.

Podľa navrhovateľa súd nemôže túto skutočnosť hodnotiť ako relevantný dôkaz, pretože je zrejmé, že tento dôkaz nezodpovedá skutočnému stavu veci, keď súdu predložil nesporný dôkaz - dohodu o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 6. mája 1992 o tom, že bol odo dňa 8. mája 1992 preradený z práce baníka v podzemí na prácu kuriča v rekreačnom stredisku Púšť, z dôvodu utrpeného pracovného úrazu.

Zdôraznil že za týchto okolností jednoznačne spĺňa podmienky pre priznanie starobného dôchodku vo veku 55 rokov, a keďže mu odporkyňa jeho nárok zamietla, mal súd jej rozhodnutie zrušiť a vrátiť je vec na ďalšie konanie.

V tomto smere poukázal aj na Ústavu SR, a to čl. 39 ods. 1 i čl. 46 ods. 1, 2, keď mu nebol priznaný starobný dôchodok, hoci pre jeho priznanie spĺňa podmienky, z dôvodu zlého zdravotného stavu je odkázaný len na invalidný dôchodok, pretože nájsť primerané zamestnanie nemôže.

Na základe uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zruší a vráti vec odporkyni na ďalšie konanie. Navrhovateľ si uplatnil trovy prvostupňového konania 318,88 EUR a odvolacie trovy 67,88 EUR k rukám advokáta JUDr. Jána Vašku.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadrila odporkyňa tak, že navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého ako vecne správny potvrdiť.

Uviedla, že dôvody navrhovateľa v odvolaní nepovažuje za opodstatnené, má za to, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav veci správne a na jeho základe náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne.

Odporkyňa ďalej uviedla, že výkon zamestnania vo zvýhodnenej pracovnej kategórii vykazuje a potvrdzuje zamestnávateľ podľa druhu vykonávanej pracovnej činnosti na evidenčnom liste dôchodkového zabezpečenia, resp. na tlačive Príloha k žiadosti o dôchodok.

Odporkyňa uviedla, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 OSP v rozsahu

odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „OSP“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 OSP), a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spoj. s § 250s OSP podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP) a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania nebolo dôvodné a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. júla 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o nevyhovení opravnému prostriedku navrhovateľa a o potvrdení rozhodnutia odporkyne, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa ustanovenia § 65 ods. 1 a ods. 2 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 274 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023. Suma starobného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1 nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov určených do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenie dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.

Podľa § 21 ods. 1 zákona 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň a) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/ alebo najmenej 10 rokov v takom zamestnaní v uránových baniach, b) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/, ak bol z tohto zamestnania prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d/ a e/, c/ 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/, d/ 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. i/ až l/, alebo e/ 60 rokov.

Podľa odvolacieho súdu navrhovateľovi bola zamietnutá žiadosť o starobný dôchodok podľa preukázateľných skutočností a v súlade s platnými predpismi.

Z obsahu administratívneho spisu odporkyne je zrejmé, že odporkyňa pri posúdení nároku navrhovateľa na starobný dôchodok vychádzala z podkladov - evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia, na ktorých zamestnávateľ vyznačoval pracovné zaradenie navrhovateľa. Z predmetných evidenčných listov je aj podľa odvolacieho súdu zrejmé, že navrhovateľ požiadal o starobný dôchodok dovŕšením 55 rokov veku.

Navrhovateľ v I. AA pracovnej kategórii odpracoval 14 rokov a 181 dní. Celkovo v I. pracovnej kategórii a v I. AA kategórii síce navrhovateľ odpracoval 15 rokov a 15 dní. Podľa záznamov nachádzajúcich sa v administratívnom spise navrhovateľ nebol z dôvodu pracovného úrazu uznaný za invalidného, a teda nebol preradený zo zamestnania podľa § 14 ods. 2 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb., ale bol preradený podľa § 14 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona a v takom prípade navrhovateľ by musel odpracovať v zamestnaní 20 rokov (§ 14 ods. 2 písm. b/ až h/).

Pre nárok na starobný dôchodok je podľa vyššie citovaného ustanovenia potrebná doba zamestnania 20 rokov, a vtedy musí byť u neho splnená podmienka ustanovenia § 21 zákona č. 100/1988 Zb. písm. a/, podľa ktorého je potrebné odpracovať najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/ alebo najmenej 10 rokov v uránových baniach.

U navrhovateľa bola preukázaná doba I. a v I. AA pracovnej kategórii iba 15 rokov a 15 dní, preto záver odporkyne, že nárok navrhovateľovi na starobný dôchodok nevznikol je správny.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že námietka navrhovateľa, ktorou namietal, že bol preradený z podzemia na povrch zo zdravotných dôvodov, a to z dôvodu ťažkého pracovného úrazu nebola spôsobilá spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne, a to s poukazom na právoplatné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 26. marca 2001, ktorým bola navrhovateľovi zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok v súvislosti podľa § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 194/1994 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z. v súvislosti s pracovným úrazom.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd rozhodol vecne správne, keď rozhodnutie odporkyne potvrdil ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom, a to na základe zistenia, že navrhovateľ nesplnil zákonom stanovené podmienky pre priznanie starobného dôchodku.

Krajský súd nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval. Prvostupňový súd sa podľa názoru odvolacieho súdu vyjadril ku všetkým námietkam obsiahnutým v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne dostatočne, odvolací súd sa stotožňuje a súhlasí s odôvodnením obsiahnutom v rozsudku prvostupňového súdu a v podrobnostiach na neho odkazuje. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.